

*Seria: Profesorki Super-Babki
Nr odcinka: 179
Podseria: nauczycielki prywatne

WANDA WERMIŃSKA

- *primadonna śpiewająca CARMEN*

*****

Polecane/Omawiane książki:

- [1] Wanda Wermińska na obu półkulach. Spisał i opracował Aleksander Jerzy Rowiński, Czytelnik, Warszawa 1978.
- [2] Wanda Wermińska: Harmonia, Dysonanse i Sława. Czytelnik, Warszawa, 1987.

*****

Bohaterką odcinka jest Pani Wanda Wermińska, polska gwiazda operowa, która - jak głosi tytuł Jej autobiografii [1] - **objechała cały świat**, śpiewając kilkadziesiąt ról operowych.

W programach telewizyjnych takich jak „Jeden z dziesięciu”, czy „Familiada” mimo, że emitowano tysiące odcinków, za każdym razem powtarzany jest regulamin, zatem przypomnijmy, że w tej serii zamieszczane są recenzje książek (eseje na temat książek). Książki omawiają sylwetki wybitnych kobiet naukowców, ale także wyróżnionych godnością Doktora Honoris Causa, Doktora Kościoła, nauczycielki, instruktorki (harcerstwa, żeglarstwa, szybownictwa, spadochroniarstwa, tańca itp.), opiekunki dzieci, a czasem wybitne postacie na obrzeżach tychże dziedzin oraz kategorii – wtedy podseria ma hasło „paragraf 22” naszego niepisane regulaminu.

Co ciekawe, wydaje się iż wiele bohaterek serii jest zapomnianych, nieznanych, nieobecnych w mediach, a nawet w podręcznikach historii, bywa iż nie są celebrytkami. Warto je przypomnieć dla poznania historii nauki, historii polski i świata, dla przemyślenia jak się pięknie żyje, jak się osiąga sukcesy. Wręcz nawet, można trochę bardziej zrozumieć co się dzieje na

świecie. Eseista przeczytał z okazji serii **kilkaset** książek, wyklikał tysiące stron internetowych, co generalnie najważniejsze ?? - dążenie do celu (wola), rodzinny *background*, choć nie do końca, znajomość języków obcych – co jest odkryciem naszej serii. Plan działania/życia – a u naszych bohaterek jest zawsze **realizacja**. Dziś media namawiają gawieź (???? niepojęte, przypadkowo): **nie snuj żadnych** planów, żyj chwilą, baw się – co niby da ci szczęście. Na bazie życiorysów heroin można lepiej zrozumieć co daje zadowolenie i piękne, mądre życie – często równocześnie osiągając „szczęście”. Eseista nie lata, nie ma samochodu, a robiąc zdjęcia porusza się transportem publicznym i pieszo – zamiast ‘nordyk-spacerów’ – robi wyprawy do miejsc oraz po miastach, a czasem po bezdrożach – przeszedł setki kilometrów.

Książki [1] oraz [2] wzajemnie się uzupełniają. Praca [2] zgodnie z tytułem jest autobiografią, natomiast w przypadku [1] (9 lat wcześniej) w pisaniu pomagał dziennikarz. Zatem będzie omówiona szerzej samodzielna książka [2]. Ma 275 stron tekstu oraz dodatek kilkudziesięciu czarno-białych zdjęć.

Background/dzieciństwo/szkoły

Rozdział I: „Jaka gleba, taki kłós” zaczyna się - <<mieszkałam w dworku w **Błoszczyńcach** z rodzicami i rodzeństwem. W każdą niedzielę [...] jeździliśmy do kościoła w **Białej Cerkwi**¹>>.

Heroina jako CARMEN

---

¹ https://pl.wikipedia.org/wiki/Bia%C5%82a_Cerkiew; Biała Cerkiew miasto na Ukrainie, w pobliżu Kijowa, „[prawa miejskie](#) nadane przywilejem królewskim [Zygmunta III Wazy](#) w roku 1620 podpisany w [Warszawie](#)”

Według Wikipedii: urodziła się 18 listopada 1900r w (właśnie w rodzinnym) majątku Błoszczyńce, a zmarła 30 sierpnia 1988r. Przeżyła zatem dwie wojny, 88 lat i przez ostatnie lata życia była obywatelką socjalistycznej Polski.

Według Wikipedii: <<*Po wycofaniu się ze sceny zajmowała się pedagogiką; pracowała z czołowymi polskimi śpiewakami, m.in. z Krystyną Jamroz, Agnieszką Kossakowską, Bożeną Brun-Barańską. Zajmowała się też głosami piosenkarskimi, a jej uczniami byli m.in. Irena Santor, Maryla Rodowicz, Ludmiła Jakubczak i Jerzy Połomski*>>. Gdy kliknie się z kolei na hasło Maryla Rodowicz, to śpiewaczka mówi iż była u Maestry zaledwie kilka razy i trudno określić iż była Jej uczennicą. Ale to są niuanse. Generalnie udzielała prywatnych lekcji śpiewu i ma podstawy, aby „załapać” się do naszej serii.

Wracając do książki i dzieciństwa Bohaterki. Urodziła się w carskiej ROSJI, w polskiej, katolickiej rodzinie, zapewne szlacheckiej – skoro mieli dwór. Ojciec był (str. 11) absolwentem Instytutu Rolnego w Puławach. Sprowadzał maszyny rolnicze z zagranicy, „za wybitne wyniki hodowlane został odznaczony złotymi medalami” - nawet przez władze carskie!!!! Miał stadninę koni „angloarabów” – słynną na całą Ukrainę. Jej wizja z dzieciństwa: „widzę tabuny wracające z pastwiska, w obłokach kurzu wznoszonego kopytami, w złotych promieniach zachodzącego słońca”. Zatem miała warunki materialne wspiane, ale nie każdemu wróżą one sukcesy. Trzeba coś od siebie wiele dołożyć – i nasza Heroina właśnie rozmnożyła genialnie dane Jej biblijne „talenty” i dobra, choć nie o pieniądze Jej w życiu chodziło.

Nie streszcza się książek w serii – każdy sam musi czytać oryginały, aby w pełni dowiedzieć się szczegółów życia i karier bohaterek.

Miała troje rodzeństwa: braci Romualda i Kazimierza oraz siostrę Janinę. Dziś imię Romuald² jest zupełnie zapomniane.... Romuald był m.in. motocyklistą, ukończył Politechnikę Kijowską, znał Jarosława Iwaszkiewicza, był lotnikiem³, zginął w 1919 roku – zdaje się, że w wojnie o wschodnie granice nowopowstałej Polski. Brat Kazimierz⁴ zginął w bitwie o Berlin. Siostra Janina zginęła w Warszawie w czasie Powstania Warszawskiego jako sanitariuszka!!

---

² https://dane.gov.pl/pl/dataset/219,imiona-nadawane-dzieciom-w-polsce/resource/33191/table?page=1&per_page=20&q=romuald&sort=; według danych rządowych **NIKT** obecnie nie nadał swojemu synowi takiego imienia.

³ https://pl.wikipedia.org/wiki/Romuald_Wermi%C5%84ski; - zginął w katastrofie samolotu w 1919 roku. Według Wikipedii lat bojowy. https://pl.wikipedia.org/wiki/Wojna_polsko-bolszewicka;

⁴ Nie ma hasła w Wikipedii.

No cóż, patrioci, inteligenci niestety zginęli, oby dziś pojawili się ich następcy. Czy Ona mogła nie być patriotką? Była.

Muzyka

Str. 15: <<oczywiście w wielu polskich dworach na tamtych ziemiach muzykowano [...] nasz dom nie był więc wyjątkiem. Mieliśmy **dwa** fortepiany>>. Krewni i znajomi grali na skrzypcach, flecie i wiolonczeli. To był początek zainteresowania muzyką – „była też biblioteka muzyczna oraz **płytoteka**”!!! Jak mówi Heroina „tam śpiewał cały świat”. Niania była Ukrainką, z nią śpiewała ludowe dumki po ukraińsku. Pierwszych lekcji śpiewu udzielała Jej mama. W ich domu bywali krewni z wielu rodzin szlacheckich (m.in. Korwin-Piotrowskich) wśród nich Gabriela znana jako Zapolska. Dalej naukę kontynuowała w Warszawie w gimnazjum Pani Rudzkiej na Zielnej 13 - <<tam stałam się główną organizatorką koncertów i imprez artystycznych>>. Dodatkowo uczyła się: gry na fortepianie oraz śpiewu u słynnej śpiewaczki Heleny Zboińskiej-Ruszkowskiej⁵.

Po zdaniu matury w 1923 roku, od razu zaczęła próby/przesłuchania w Operze Warszawskiej – zatem uznano Ją jako talent, równocześnie nadal brała lekcje śpiewu. Zatrudniono Ją!! Zadebiutowała w roli CARMEN ze słynnej opery Bizeta. Potem śpiewała tę rolę wielokrotnie

---

⁵ https://pl.wikipedia.org/wiki/Helena_Zboi%C5%84ska; o Maestrze - <<Jej uczennicami były: [Ewa Bandrowska-Turska](#), [Ada Sari](#)>>.

podczas całej swojej kariery. W międzyczasie powstała II Rzeczypospolita. Wojna z Rosją Sowiecką skończyła się pokojem w Rydze. Rodzina utraciła cały swój majątek, który leżał w BLISKICH OKOLICACH KIJOWA!!!

Będąc gwiazdą opery pracowała dużo. Oprócz tego śpiewała w przedwojennych kabaretach pieśni polskie „biesiadne”, ale i **patriotyczne**. Śpiewała arie operowe po polsku, ukraińsku, rosyjsku, francusku, niemiecku, włosku, hiszpańsku... Język francuski znała płynnie jako język „wyższych sfer” początków XX wieku. Po ukraińsku rozmawiała z pracownikami dworu i sąsiadami, znała go płynnie. Opanowanie ról w tylu językach to wielki wysiłek, którego nikt nie widzi, wręcz nie rozumie iż wymaga to pracowitości i realnej pracy.

CARMEN, JEJ FIGLE I PSOTY

[//https://www.youtube.com/watch?v=HFJ0vDGQoZg](https://www.youtube.com/watch?v=HFJ0vDGQoZg); **koniecznie kliknąć⁶ – ponad pół godziny muzyki//**

Ten rozdział zaczyna się na stronie 58. Z drugiej książki [1]: po jednym ze spektakli w Warszawie miała jechać do Krakowa, dla Niej opóźniono odjazd pociągu, a Ona wsiadała do wagonu w stroju operowym, bo natychmiast ze sceny wskoczyła do taksówki!! Zdążyła wyjechać i dojechać jak sobie planowała.

Z opery CARMEN

---

⁶ Wanda Wermińska -sopran Arnold Rezler-dyrygent Jerzy Lefeld-fortepian.

Miała męża, nie mieli dzieci. Już przed wojną śpiewała we Lwowie, Katowicach, krajach Bałtyckich, Bułgarii i Rumunii, we Włoszech i w Niemczech. Także w Rosji. Spotykała się z wielkimi śpiewakami, dyrygentami tego okresu m.in. Adamem Didurem oraz Salomeą Kruszelnicką. Publicznie w Polsce przedwojennej – mimo iż była Ukrainką – nie mówiła po ukraińsku. Z naszą Bohaterką prywatnie rozmawiała po właśnie po ukraińsku. Wanda zapytała o jej postawę. Uzyskała odpowiedź iż jest lojalną obywatelką i nie chce robić sztucznych demonstracji ?? inności?? Dziś Salomea Kruszelnicka jest Patronką OPERY WE LWOWIE.

Narodowe Archiwum Cyfrowe

Śpiewaczka Salomea Kruszelnicka na przyjęciu wydanym na jej cześć przez księcia Giovalliego po występie w Królewskiej Filharmonii. Rok 1924.

W szeroki świat

Wybuch wojny zastał Wandę Wermińską w Warszawie. Jak pisze namówiono Ją na wyjazd, mówiono grozi Ci śmierć – bo poinformowano jakie są niemieckie plany – co do Polaków, a w szczególności Polskich Ludzi Czynu/Wybitnych. Przydały się znajomości, szanowanie innych ludzi... Wyjechała na podstawie specjalnej **wizy bułgarskiej**. Znajomy z Bukaresztu, urzędnik likwidujący ambasadę!!!! – otworzył już zapakowane skrzynie, aby wydobyć wklejkę

oraz pieczęcie. Wyjechała, ale do Włoch. Krótco tam mieszkała. Okazało się, że sąsiadką nad wynajętym mieszkaniem jest jedna z gwiazd opery włoskiej – Luiza Tetrazzini⁷. Udzielała Jej lekcji śpiewania ról po włosku!! - przydało się na całą dalszą karierę. Dalej do Portugalii – już inne bohaterki uciekały tą/podobną drogą.

Okazało się, że z Włoch nie jest tak prosto wyjechać. Strona 165: pomógł im Generał Zakonu Jezuitów hrabia Włodzimierz Ledóchowski⁸. Na spotkaniu w klasztorze poprosiła zakonniką w zwykłym habicie, aby wezwał Generała na umówione spotkanie, ale okazało się, że to właśnie on. Musiała mu opowiedzieć szczegółowo kilkanaście dni wojny które przeżyła po 1 września 1939 roku w Warszawie. Otrzymali (z mężem) specjalne wizy z Sacra Congregazione del Concilio. Jak pisze: „Ta wiza pomogła mi przedostać się do Ameryki Południowej”. Dziś nie pamięta się o Włoszech w czasie II wojny światowej⁹.

W końcu statkiem udała się z mężem do Brazylii, do Rio de Janeiro. Tu mieszkali całą wojnę i jeszcze kilka następnych lat. Dostała pracę w Operze, śpiewała dla ośrodków polonijnych. Mąż też dostał pracę. Nie pisze nic o znajomości języka **portugalskiego**, ale wydaje się to oczywiste po ponad pięciu/sześciu latach pobytu.

Wyjeżdżała na koncerty także do Argentyny (Buenos Aires) oraz Chile (Santiago de Chile).

Płacono Jej – jak -pisze – od 500 do 2000 USD za występ. Stać ich było na wynajęcie 6 pokojowego apartamentu w najlepszej dzielnicy miasta (Rio).

Opowiada o sprzeczce z dyrygentem Grzegorzem Fitelbergiem¹⁰, któremu też udało się emigrować i pracować właśnie w Rio. Artyści tak się „zaciehrzewili” iż nie mogli współpracować – władze do tej opery zaangażowali Ją oraz innego dyrygenta, o czym pisze z pewną radością. Uznali, że to Ona jest ważniejsza w tej realizacji. Odwiedzali ich wszyscy wielcy Polacy będący na emigracji w Brazylii i Argentynie. Oni mieli szczęście. A o losie Jej rodzeństwa już wspomniano.

Książka zawiera wiele ciekawostek i wiadomości z zakulisowego życia ludzi kultury ówczesnej Polski – anegdoty wesole, uroczne – warto poczytać. Każdy sam musi/może dotrzeć do

⁷ https://pl.wikipedia.org/wiki/Luisa_Tetrazzini; zmarła w 1940 roku, a wiec dla naszej Bohaterki, była to ostatnia szansa, aby szkolić się u wielkiej artystki.

⁸ <https://www.mmtarnow.com/2014/07/wodzimierz-dionizy-ledochowski-halka.html>; o zakonniku, jego siostra jest bohaterką naszej serii.

⁹ https://bazhum.muzhp.pl/media/files/Zeszyty_Gdynskie/Zeszyty_Gdynskie-r2009-t-n4/Zeszyty_Gdynskie-r2009-t-n4-s225-236/Zeszyty_Gdynskie-r2009-t-n4-s225-236.pdf; o włoskich oddziałach wspierających HITLEROWCÓW na ziemiach polskich m.in. w Gdyni.

¹⁰ https://pl.wikipedia.org/wiki/Grzegorz_Fitelberg; życiorys.

polecanych oryginałów. Ten omawiany [2] ma 275 stron oraz bogatą wkładkę zdjęciową – kilkadziesiąt zdjęć. Zawiera dodatki – m.in. Repertuar Wandy Werwińskiej, obejmujący kilkadziesiąt ról operowych. Nie ma tu pieśni patriotycznych – które polecane są do odsłuchania. Jest spis miast polskich gdzie występowała ok. 30 w tym Bydgoszcz – miasto rodzinne eseisty. Na liście są miasta leżące w obecnych granicach Polski. Dalej (strona 270) spis miast na świecie – kilkadziesiąt. Nie była w Chinach oraz Australii. Wracając do zdjęć – to cały album rodzinny oraz ilustracja kariery – role i stroje, spotkania m.in. z Prezydentem Mościckim, w ambasadzie Japonii w Warszawie, w ambasadzie USA w Rio de Janeiro. Są kopie dokumentów – list w sprawie wizek do sekretarza Papieża, list do dyrektora Teatru Colon w Buenos Aires – co do Jej kontraktu...

Po powrocie do Polski dalsza wielka kariera gwiazdy operowej. W końcu miała prywatną szkołę śpiewu – być może naśladowała w tym swoją nauczycielkę Helenę Ruszkowską-Zboińską¹¹.

Warto sięgnąć po polecane książki, odsłuchać nagrań, nauczyć się historii Polski – lepiej zrozumieć świat poprzez losy i karierę tej Gwiazdy Operowej – zapewne nie znanej powszechnie.

---

¹¹ https://pl.wikipedia.org/wiki/Helena_Zboi%C5%84ska; o nauczycielce śpiewu Bohaterki. Niestety, nie ma ona ani autobiografii, nie ma też jakiegokolwiek książki o niej.

LINKI oraz PUBLIKACJE

- A. <https://dzieje.pl/kultura-i-sztuka/120-lat-temu-urodzila-sie-spiewaczka-wanda-werminska-nauczycielka-elzbiety-ryl>; wiele ciekawych informacji.
- B. <https://archiwum.teatr Wielki.pl/baza/-/o/wanda-werminska/202551/20181>; z Teatru Wielkiego.
- C. <https://www.facebook.com/195330083962187/posts/2046434302185080/>; Ars Symphonica

Do odsłuchania

- (i) https://staremelodie.pl/piosenka/1914/Panienska_z_okienka; zupełnie inny repertuar z CHÓREM JURANDA!!!!!!
- (ii) https://staremelodie.pl/piosenka/2567/Panna_Janka_-_nasza_markietanka; urocze stare nagrania.

DODATEK O KOLEŻANCE NASZEJ HEROINY

https://pl.wikipedia.org/wiki/Felicja_Kaszowska; cytaty:

„**Felicja Kaszowska**, właściwie Felicja Grutzhandler, ps *Gilbert* (urodzona 12 maja 1867r. w Warszawie, zmarła 18 sierpnia 1951 w Bielsku-Białej – polska śpiewaczka (sopran) **związana z zespołem Metropolitan Opera w Nowym Jorku.**”

«W 1916 dzięki wspólnym staraniom Kaszowskiej, Aleksandra Mchałowskiego oraz Stanisława Barcewicza dokonano **otwarcia Konserwatorium Warszawskiego.**»

‘Po zakończeniu działalności koncertowej zamieszkała w Wedniu, gdzie uczyła śpiewu. Krótko przed wybuchem II wojny światowej zamieszkała w Bielsku-Białej’, gdzie mieszka eseista. Tu jest pochowana.

ZDJĘCIA PRZY OKAZJI

NAC

Narodowe Archiwum Cyfrowe

Narodowe Archiwum Cyfrowe

Narodowe Archiwum Cyfrowe

Narodowe Archiwum Cyfrowe

Narodowe Archiwum Cyfrowe

Narodowe Archiwum Cyfrowe

Narodowe Archiwum Cyfrowe

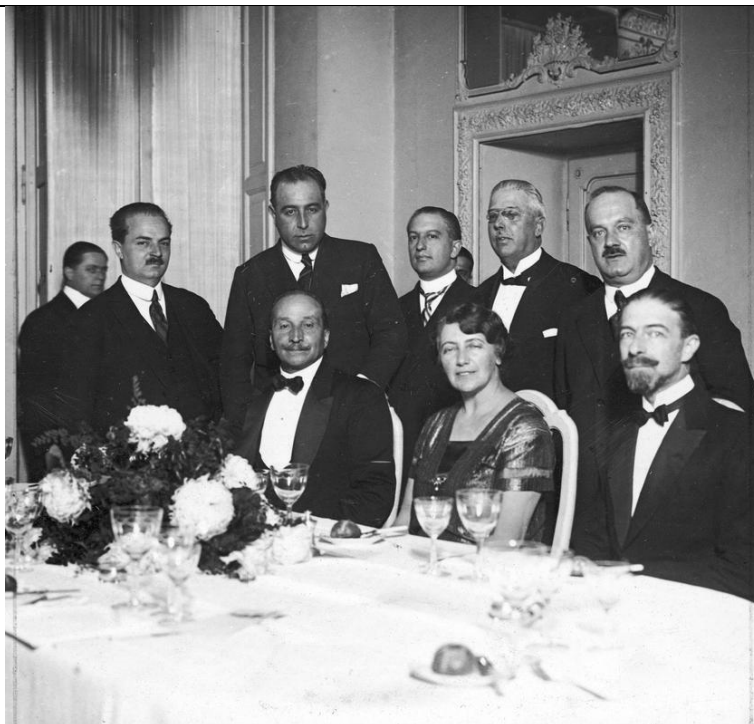

Koleżanka Bohaterki – Salomea Kruszelnicka

Narodowe Archiwum Cyfrowe

Śpiewaczka Salomea Kruszelnicka na przyjęciu wydanym na jej cześć przez księcia Giovalliego po występie w Królewskiej Filharmonii. 1924 r.

Felicia KASZOWSKA – koleżanka BOHATERKI

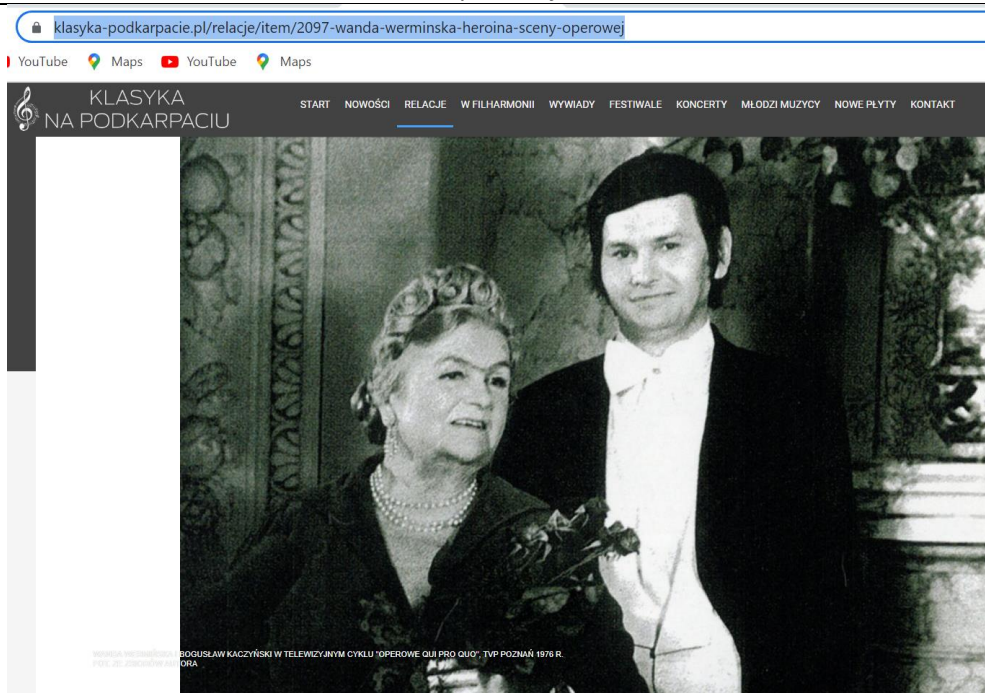

Narodowe Archiwum Cyfrowe

Śpiewaczka Felicia Kaszowska podczas koncertu zorganizowanego staraniem Barbary Bader - żony posła nadzwyczajnego i ministra pełnomocnego RP w Austrii Karola Badera. 1928r.

<https://www.klasyka-podkarpacie.pl/relacje/item/2097-wanda-werminska-heroina-sceny-operowej;>

Obecnie CARMEN grają w Operze w Szczecinie

opera.szczecin.pl/repertuar/carmen

Projekt plakatu: Maciej Mizgalski

O spektaklu

Georges Bizet (1838-1875)
Carmen
 Opera w czterech aktach
 Libretto: Henri Meilac, Ludovic Halevy wg noweli Prospera Merimee
 Prapremiera: 3 marca 1875 r. Opéra-Comique w Paryżu
 Oryginalna wersja językowa z polskimi napisami
 Premiera obecnej realizacji: 7 października 2016 r.

opera.szczecin.pl/repertuar/carmen

YouTube Maps YouTube Maps

Bilety Repertuar Teatr

Opera Repertuar Culture

Georges Bizet

Carmen

Artyści: Kamil Mikołajczyk, Aleksandra Krawczyk, Aleksandra Krawczyk, porównanie do greki: historia miłości i gwałtu, rozpoznawanie przez artystycznych muzyka

Państwowa Organizacja Imprez Artystycznych

Sala Mistrzowski Rany (Warszawa)
 Tysiąc. 11 kupa 1951 r. godz. 19-12

RECITAL ŚPIEWACZY WANDA WERMINSKA

z przeto wiodczynie:
EWA WERNIKÓWNA

W PROGRAMIE:
 (Lubowicki, Koch, Nowy, Paderewski, Rzewuski, Szymanowski, Żelazny)

Państwowa Organizacja Imprez Artystycznych

SALA TEATRU WILHELMOW W ŚLUPSKU
 W NIEDZIE, 14 KWIECIA 1950 R. O. GODZIE 20-15

wykonanie
ŚPIEWAK MURZYŃSKI
 AUBREY

PANKEY

przełożenie: **EWA WERNIKÓWNA**

W programie:
 (Bartel, Schubert, Schmitt, Carls, Gassenhain, Alvens, Sellen oraz pięć kawałków muzyki)

opera-online.com/en/items/opera_houses/theatro-municipal-do-rio-de-janeiro

ube Maps YouTube Maps

THEATRO MUNICIPAL DO RIO DE JANEIRO - ...

[Information](#) [Description](#) [Print](#)

En
23

General Information

OPERA HOUSE NAME :Theatro Municipal do Rio de Janeiro
CITY, COUNTRY :Rio de Janeiro Brazil

opera-online.com/en/items/opera_houses/teatro-municipal-de-santiago

ube Maps YouTube Maps

> Home > Encyclopera > **Teatro Municipal de Santiago**

TEATRO MUNICIPAL DE SANTIAGO - TEATRO...

[Information](#) [Description](#) [Print](#)

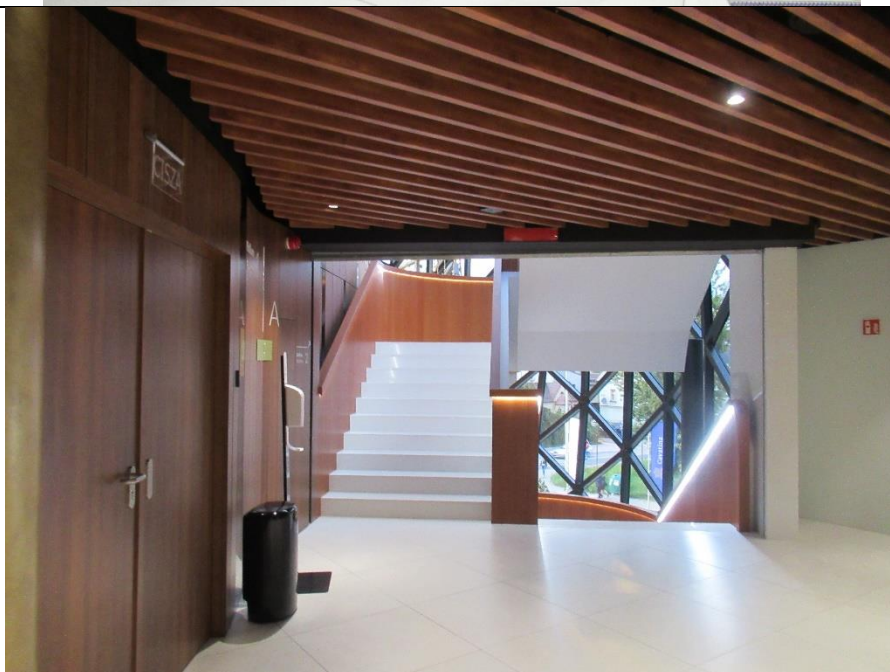

En
23

General Information

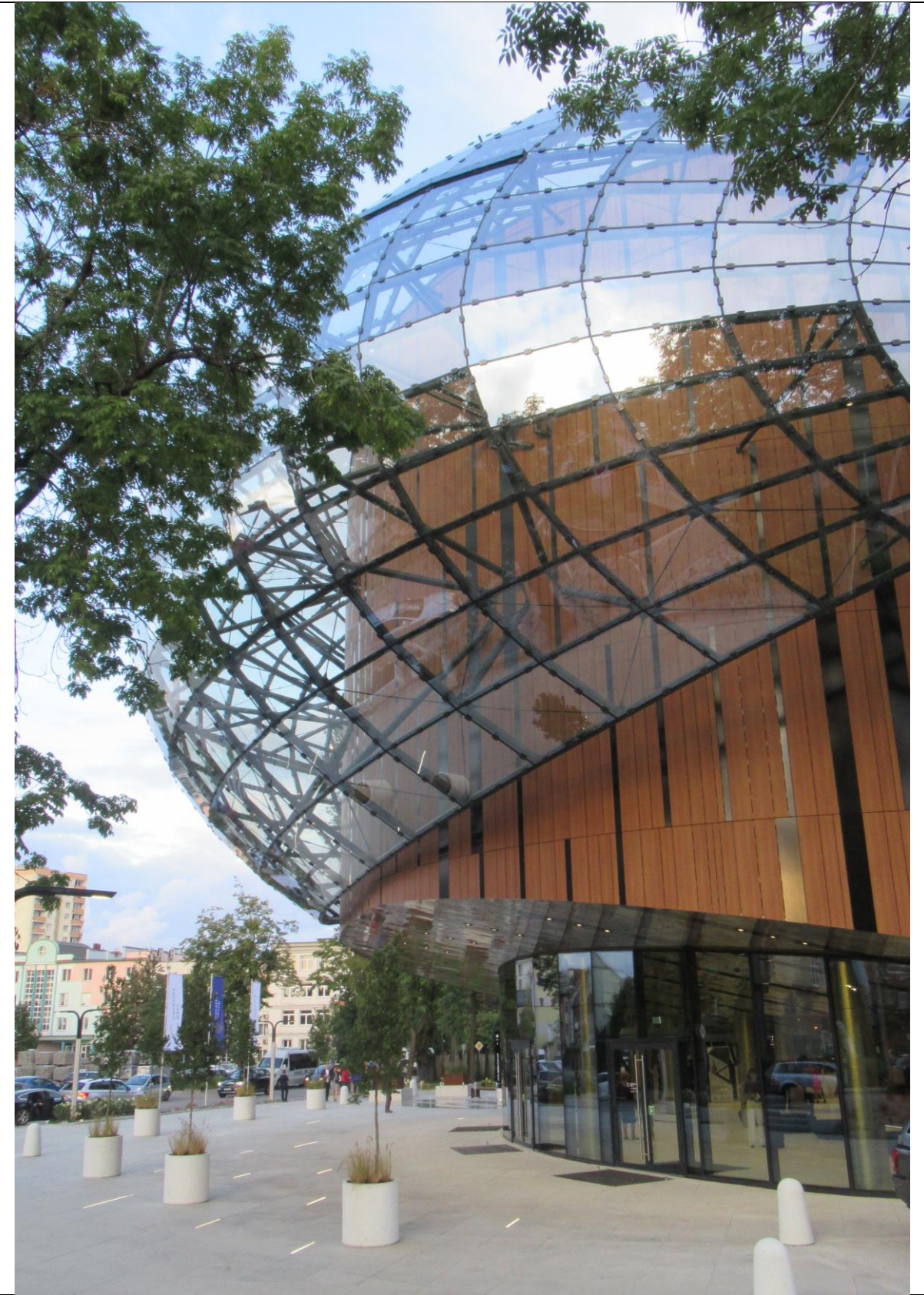
SALA KONCERTOWA W BIELSKU-BIAŁEJ

NAZWA SALI TO: utwór muzyczny!!!

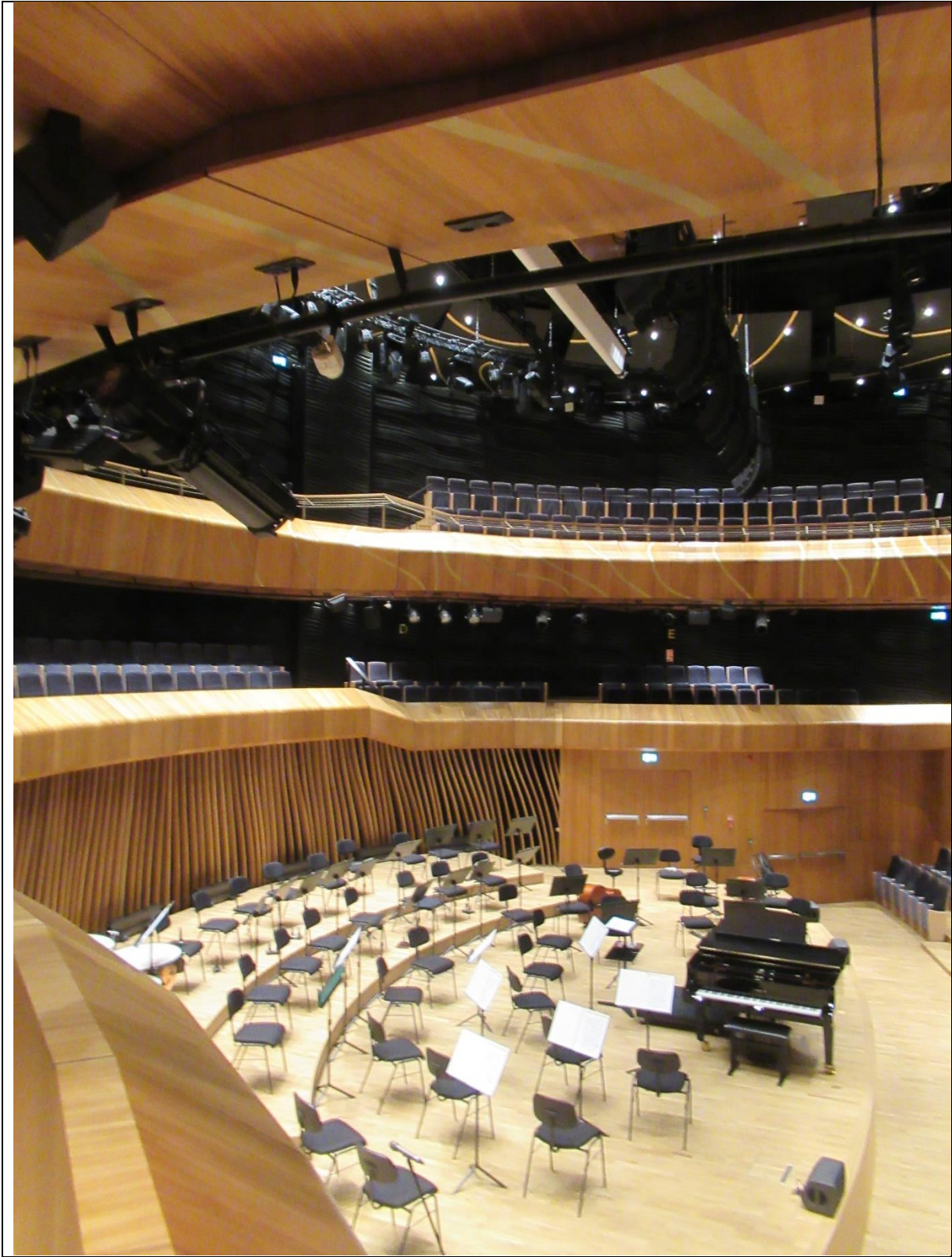

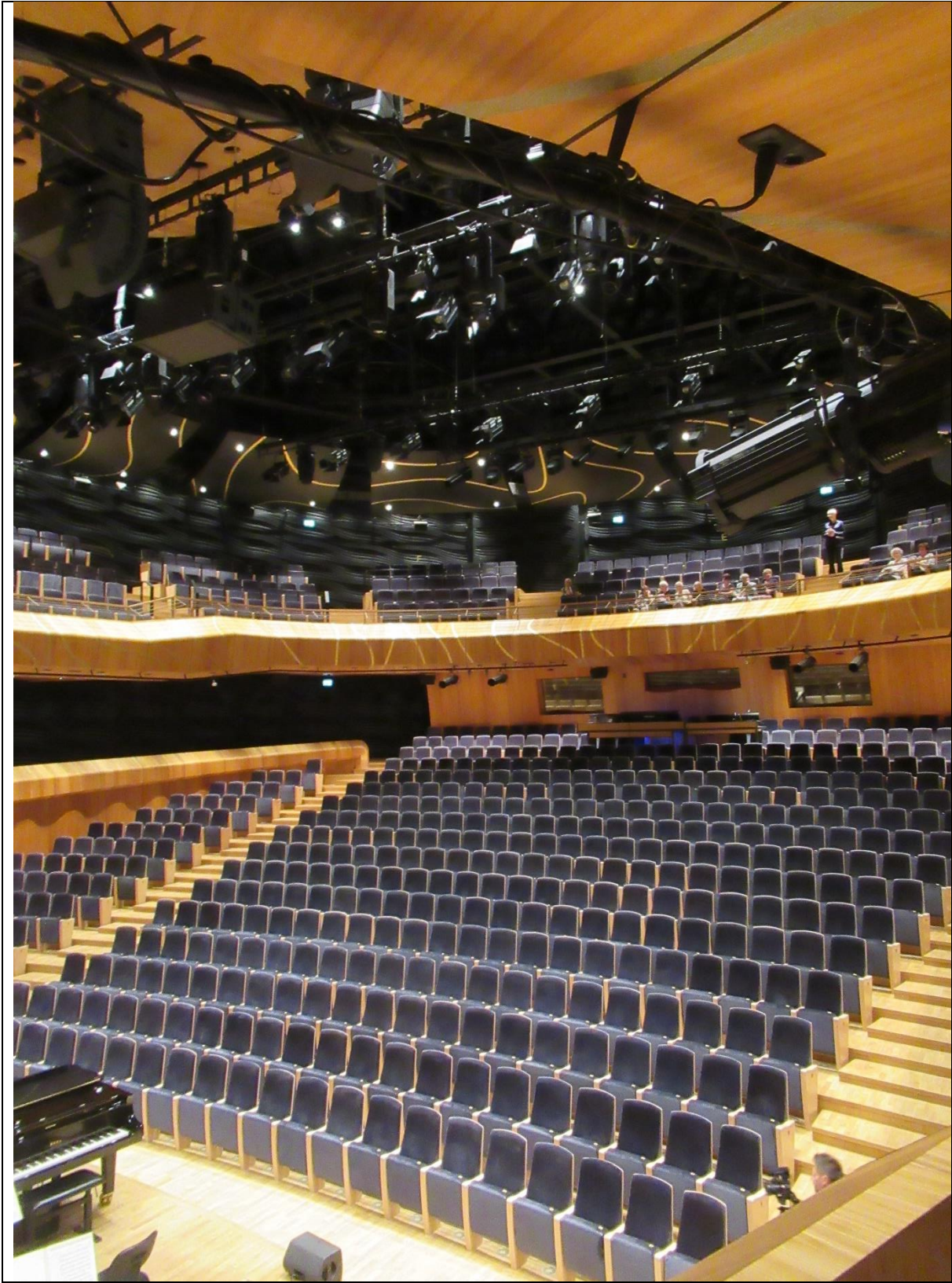
CAVATINA HALL

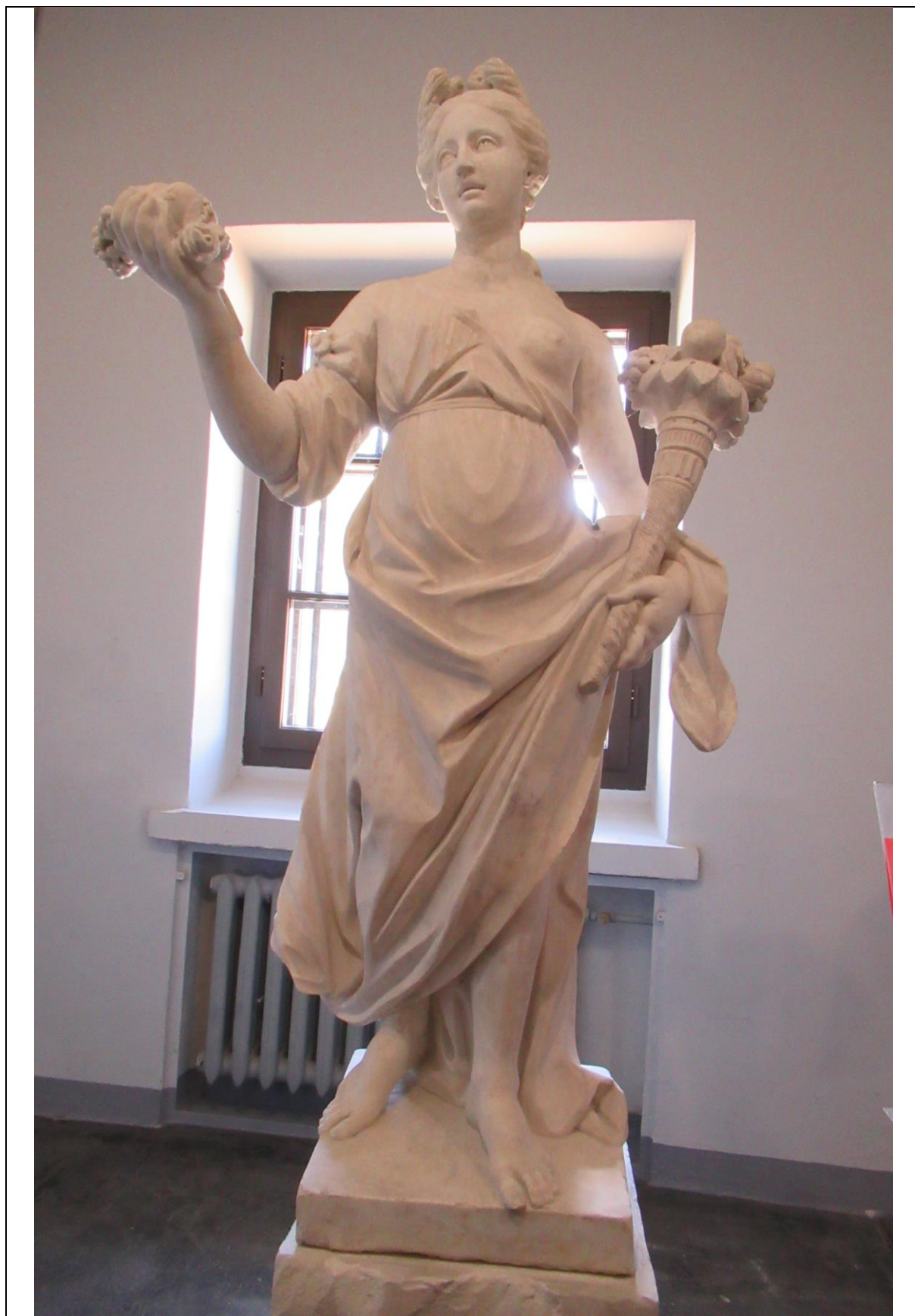

Zdjęcia wykonał eseista Stan Zawiślak oraz z archiwum NAC oraz Śląskiej Biblioteki Cyfrowej.

DODATEK

CAVATINA

Sustantivo femenino. Este vocabulario se dice de una *aria* o una composición musical compuesto por varios versos para que se ejecute de una sola voz, se diferencia por las cortas dimensiones que consiste de dos tiempos o estrofas o una canción *corta* de carácter simple o también en un aire simple que se emplea en la actualidad.

Cavatina (kawatina, kawatyna) – krótkie arioso, które w operze i oratorium zamykało recytatyw, szczególnie popularne w XVIII wieku.

Arioso – forma muzyczna pośrednia między recytatywem a arią, jeden z podstawowych współczynników formy opery. Rozwinęła się w stylu bel canto.

cavatina [wym. kawatina], **kawatina, kawatyna** «w operze XVIII–XIX w.: liryczna pieśń solowa wieńcząca recytatyw» Encyklopedia.

